

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 5 krajával
számítottnak.

Országos Nemzeti Szövetség.

— július 18.

Ki tagadná, hogy közviszonyaink ziláltak? Társadalmunk beteg, megöli a közönyt. Munkásaink hazafias józanságát megméltelyezi a nemzetközi szocializmus; és nemzeti egységünk ellen tör a nemzeti agitátorok aknamunkája.

Lehet-e közönyöseknek maradnunk, midőn látjuk, hogy az egykor oly lelkes magyar társadalom szétfoszlik és darabokra szakad, hogy nyomában ellenségeink rögtön reá vessék magokat a haza testére? Lehet-e közönyöseknek maradni nekünk, midőn a magyarnál nagyobb nemzetek sem látják feleslegesnek a társadalom folytonos ébren tartására egyesületeket, ligákat alakítani? Midőn látjuk azt, hogy a jóval kisebb Romániában mily eredményeket volt képes elérni a román liga, a hatalmas, nagy Németországban a Schulverein, Oroszországban a panszláv egyesület, Szerbiában a Maticza, stb. stb. — a melyek mind-mind az illető nemzetek társadalmának verhetetlen és le nem nyugozható polgári hadserege?

És a midőn mindezeket szem-

léljük, lehet-e közönyöseknek maradnunk a magyar ligával, az „Országos Nemzeti Szövetség”-gel szemben, — melynek hatalmas és nagy nemzeti feladatokat képező céljait örömmel és lelkesedéssel kell nemcsak üdvözölni, hanem felkarolni és támogatni is minden magyar embernek.

Nagyon találóan mondotta Péchy Tamás, — ez az ideális gondolkozású államférfiu, a Nemzeti Szövetség mult évi közgyűlésén:

„A Nemzeti Szövetség nem szorosan vett kulturegyesület, nem is akar azoknak versenytársa lenni. De meg ha az lenne is, ámbár inkább azoknak munkálkodását van hivatva teljesen eredményessé tenni, akkor is lelkesedéssel kellene e Szövetséget felkarolni és hatalmassá tenni minden magyar embernek, hisz bármilyen versengésből is nem az egyesületek valamelyike, hanem a haza kerül ki győztesen.”

A Nemzeti Szövetség nem foglalkozik politikával s kitűzött céljait tisztán társadalmi uton akarja keresztül vinni, és hogy feladatai egyuttal nemzeti feladatok is, bizonyítja az, hogy vezetésében még politikai életünk kitűnőségei és vezérei is pártkülönbség nélkül helyet foglalnak. Péchy, Teleki, Jókai, Bartha, Chorin.

Szapáry Gyula, Apponyi s érvényesítik tudásukat és tapasztalataikat a szövetség társadalmi, munkásügyi és nemzetiségi osztályaiban.

A társadalmi osztály a hazafias érzés ébrentartásáról és a fajszereget növeléséről gondoskodik s nem téveszti szem elől az aránytalan gyermekhalandóság fontos kérdését sem. A munkásügyi osztály vezetésénél az uralkodó felfogás, hogy a munkásoknak sokban jogos kívánságai kielégítést nyerjenek, ám másrészt a munkaadók zaklatását és indokolatlan megterhelését sem téveszti szem elől.

A nemzetiségi osztály, míg egyrészt a külföldre szakadt honfitársainkat igyekszik a hazának megtartani és segíyezni, addig másrészt a nemzetiségi izgatók munkáját ellensúlyozza, s az egyenetlenség helyett a kölesönös bizalmat igyekszik felébreszteni és megerősíteni. — A sajtó-osztály végül a külföld nagyobb lapjaival tart fenn összeköttetést, hogy hazai viszonyainkról azokat az igazsághoz hiven tájékoztassa.

És a Nemzeti Szövetség e hatalmas munkák végrehajtására kíván-e talán tagjaitól valami nagyobb pénzáldozatot? Nem.

TÁRCSA.

Utirajzok

a debr. ker. akadémia tanulmányi körútjából

írta: Szántó Sámuel.

VI.

(Serajevó felé, Jablanica, magyaros ebéd Konjicán, az Iván, érkezés Serajevóba a városháza, a török városrész, emlékkő, kaffe Muló.)

Ápril hó 21-én reggeli 8 órakor elbucszunk szives kartársainktól — közü-
lök tüzben Jablanicáig kísérték — és a vasutak igazgatóságának előzékenysége folytán a kocsikban kényelmesen elhelyezkedve indultunk Serajevó felé. Utunk folytonos emelkedéssel a Narenta széles völgyében vitt tovább, s e kis síkság formájánál fogva is valószínűvé teszi azt az állítást, hogy itt valaha tömedence volt. A magas vasuti töltéssel párhuzamosan kitűnő országut vezet, mely összeköti Hercegovinát Boszniával. Folytonos, de lassu emelkedéssel érjük Dresnicát, a honnét az ut egyre vadregényesebbé válik. A Narenta völgye mindjobban összeszorul, jobbról is balról is 5-600 méter magasságu sziklafalak emelkednek, magas viaductok, alagutak vezetnek át a 2000 méter magasságu Prenjhegység szakadékein, melyeken keresztül tájtéző

hegyi patakok több méternyi magasságból iszonyu robajjal zuhannak alá. A vasutépítés minden művészi fogását kellett alkalmazniok, hogy e vad sziklafalakon át utat nyissanak, és szűk szurdokokon át jutunk a kis fensíkon fekvő Jablanicáig, melyet az országos kormány elsőrangú klimatikus gyógyhelylyé emelt. Szép, nagy hoteljében nyáron át az idegenek ezrei fordulnak meg s valóban nagy érdeme a gondos kormánynak, hogy ezen a Svájcczal vetekedő gyönyörű helyet az európaiaknak megnyitotta.

Jablanicán túl Ráma állomásnál a hasonló kis folyó szakad a Narentába. Innét kapta ezen vidék a magyar ezimben is előforduló Ráma herezégesség nevét, mely a Horvátország és Hercegovina közötti területet jelezte. Most a vasut keletre fordul és elérjük a vadregényes fekvésű Konjicát, ahol társaságunkat jó magyaros ebéd várta; mert a vasuti vendéglős Szabadka vidéki magyar lévén, tiszteletünkre kitűnő ebédet készített, noha az országos kormány az ebéd árát előre is nagyon szerényen szabta meg.

Konjicánál elhagyjuk a Narenta völgyét és folytonos magas emelkedéssel jutunk a Hercegovina és Bosznia határát képező magas vízválasztóhoz, mely az Adria vidékét a Fekete tenger vidékétől elválasztja. Az ut Konjicától Ivánig a legromantikusabb, milyent csak elképzelhetünk. Nagy erőfeszítéssel kuszik föl vonatunk a majdnem 60%-es emelke-

désen, erős vasfogaival kapaszkodva az innét vezető fogaskerekű hegyipályán; magas sziklafalakon, mely hegyi bevágásokon, kisebb-nagyobb alagutakon robog át a vonat áthidalva a jobbról-balról előtörő hegyi patakokat, míg végre a 658 m. hosszú alagutból kijutva, elértük a a vízválasztó hegytetőt Iván-t, mely kitűnő fekvésénél fogva a két országos főváros lakosainak kedvenc nyaralóhelye.

Ivántól kezdve az egész ország jellege megváltozik. A karstos képződés helyébe gyönyörű erdőség lép, de másfelől az Adria éghajlata helyett a közép-európai éghajlat növényvilága mutatkozik. Az ut most nagy eséssel lefelé vezet. Gyors egymásutánban érjük Rasteljica, Tarcin állomásokat, és csakhamar elérjük a Boszna széles és termékeny völgyét. Hadzici nagy fűrésztelepei mellett elhaladva, a síkság mindinkább kiszélesedik; elrobogunk Blazsuj, a kies Ildzse mellett és már mesziről festői látványt nyujtanak Serajevo karsu, égbetörő minaretjei.

Délután 5 óra felé értünk Serajevó pályaudvarába, ahol a kereskedelmi iskola igazgatója Blazekovic Boldizsár és tanárai Alexander Erich, Stjepanovic Elek és Vrbancic Ferdo meg Thier Albert, a magyar kereskedelmi muzeum képviselője a legszívélyesebben fogadtak. Itt várt reánk régi jó ismerősünk, a debreczeniek volt kedvence, Czapek Péter, a 86. gyalogezred kitűnő karnagya, aki most Serajevó közönségét gyönyörködteti művészetében.

Nem pedig azért, mert egész helyesen abból indul ki, hogy alig számbavehető anyagi áldozattal (rendes tagsági díj 50 kr. egy évre) a társadalom legszélsőbb rétegeit is képes lesz megnyerni nagy nemzeti érdeket képező feladatainak.

Ezt a nagyfontosságú czélt az O. N. Sz. különösebben a decentralizáció útján, t. i. a vidéki szövetségek szervezésével tartja elérhetőnek. Az alapszabályok szerint ugyanis mindenütt, a hol nagy községben 50 és kis községben 20 tagja van a szövetségnek — vidéki szövetség alakulhat, mely szerves egészet képez a központtal. E vidéki szövetségnek értesítései által a központ mindig tájékoztatva lehet az egész ország társadalmi, munkásügyi és nemzetiségi viszonyairól, úgy hogy valamely baj meggátlására mindig idejekorán léphet közbe, vagy utmutatást nyújthat az illetékes tényezőknél az orvoslás módjaira.

A vidéki szövetségek megalakulása rendkívül meg van könnyítve, mert hisz minden városban van olyan önzetlen lelkes hazafi, aki vesz magának annyi fáradságot, hogy felír a központhoz (VII. Akácfa-utca 32.) s bejelenti azokat a férfiakat, a kik hajlandók a szervező-bizottságot megalakítani. A központ szívesen küld gyűjtő ívet, mely a szervező-bizottsági tagok között szétosztatván, a megalakuláshoz szükséges tagok röviden összegyűjthetők. Elnököt saját hatáskörükben választanak s az alakuláson a központ is képviselteti magát. — Ily vidéki szövetségek alakul-

tak eddig *Aradon, Szerencsen, Brassóban és külföldön Bécsben.* A most folyó lázas szervezkedés következtében őszre már 9—10 vidéki szövetség megalakulása van bejelentve.

Ime ez vázlatosan az Országos Nemzeti Szövetség *czélja és működési tere*, melyet minden hazafi csakis magasztosnak, lélekemelőnek és a hazára nézve üdvösnek tarthat. Évtizedek szomorú tapasztalatai voltak szükségesek ahhoz, hogy ily nagy arányú liga megalakuljon s eredményes működésébe bizalmat helyezünk, mert hazánk legjobbjai álltak élére.

A nemzeti közszellem újja születését és megerősödését, a fajszereket hatalmas megnövekedését s a már türethetlenné vált társadalmi ellentétek elsimitását és kiegyenlítését reméljük és várjuk mi az Országos Nemzeti Szövetségtől.

Katona Béla.

Országgyűlés.

Budapest, július 16.

A képviselőházat mai ülésében is a czukoradó-javaslat tárgyalása foglalkoztatta. Putnoky Mór, majd Asbóth János ismételték el néhány elesévelt argumentumot a javaslat ellen. Asbóth azonkívül jelenlegi pártállásának megfelelőleg a keresztyén evangéliumnak lomtárba helyezésétől is panaszkodott.

Asbóth után Kálmán Károly következett, a kiról eleinte azt a hirt terjesztették, hogy a javaslat mellett fog felszólalni. Később azonban barátai kérelmére mégis a javaslat ellen iratkozott felszólalásra. Hiszen ez oly lényegtelen; neki a beszélés amugy is öncél. A sóskuti plébános mai beszédében ismét annyi badarságot gyűjtött bokrétaiba, mint tán még sohasem. A javaslat ellen egyebek közt így argumentált:

gat-Európa bármely nagy központjában, mint a Balkán egyik sokáig eltemetett városában képzeli magát.

A Miljaeka partjain végighaladva eljutottunk a sárga és vörös iszapolt téglából rakott impozáns mór-stylben épült gyönyörű városházához, mely valóban mesteri alkotás. Kupolás udvara, színes üvegtetőzetével, köröskörül futó széles erkélyeivel alkalmas helyül szolgál nagyobb ünnepek tartására. Tágas, villamos világitással berendezett hivatalhelyiségek, impozáns közgyűlési- és tanácskozási termek mutatják az építés helyes tervezetét. Itt székel a polgármester az öreg Kapetanovics Mehemed bég, Bosznia híres költője, és a 24 tagból álló városi tanács, mely a lakosság felekezeteinek arányában 12 mohamedán, 6 görög keleti, 3 római kath. és 3 zsidó (leginkább spanyol zsidó) tagból áll. Társaságunkat Petrovics Péter városi főjegyző fogadta és kalauzolta, bő magyarázatot adva a berendezés egyes részleteire nézve. Innét a városháza előtt lévő kőhidon át a hegyoldalon elterülő régibb török városba mentünk. Ugyanolyan szűk utcák disztelen házak, alacsony farácsosattal elzárt erkélyek és ablakok mint amilyeneket Mostárban láttunk. Az utcák piszkosak, a hegyoldalról lefolyó esővíz mély barázdákat, vizmosásokat vájott bennök. Itt lakik a régi mohamedán lakosság, mely duzzogva nézi a tulsó oldal európaiosodását, szidva érte a svabát, aki őket ősi

— A költő azt mondta:

Ha a föld isten kalapja
Ugy hazánk bokréta rajta.

S ime most a kormány czukorrépat akar befűzni ebbe a bokrétaiba! A magyar földnek ezer éven át más volt a dicsősége, mint a czukorrépa; a külföld előtt megbecsületlenik tehát a magyar földet, ha czukorrépat vetnek beléje. Ezekhez hasonlóak voltak többi érvei is. A mai világban kétségtelenül hálát érdemelnek azok, a kik egy-két vidám perczet szereznek nekünk; mintha azonban a törvényhozás terme még sem volna egészen alkalmas hely az efajta mulattatósokra.

Szünet után Visontai Soma szólt a javaslat ellen. Beszédének legkimagaslóbb mozzanata az volt, a mikor az öreg Madarász Józsefet proklamálta pártvezérének. Hogy miféle pártnak a vezére Madarász József, ezzel Visontai adósunk maradt. Egyebekben pedig nem épen barátságos hangon beszélt a „tőzsdéhez közel álló körökről“ a Rothschild-konzorcziumról stb.

Ezzel az ülés véget ért.

Belviz szabályozás

és a

Hortobágy öntözése.

II.

25000 hold lesz öntözhető.

A hortobágy pusztán nagy kiterjedésű olyan sík területek vannak, melyek összes esése néhol kilométerekre menő szélesség és hosszúságban, nem több 20 cm.-nél. — E csaknem vízszintes területek azonban nincsenek egymással összefüggésben, hanem egyes mélyedések és emelkedettebb részek által vannak megszagatva és egymástól elválasztva. — Hogy a géperő alkalmazása által jelentékeny költséggel és e miatt aránylag csekély mennyiségben szolgáltatható öntöző vízzel, minél nagyobb területek legyenek eláraszthatók, gondoskodni kellett arról, hogy egyrészt az öntöző víz elárasztása lehető vékony rétegben legyen végezhető, — másrészt, hogy az emel-

Szép hosszú és széles, modern utcán át vonultunk a kereskedelmi iskola szép emeletes épületébe, ahol mindnyájan kitűnő szállást kaptunk.

Nemsokára megindultunk, hogy a város és szépségéről fogalmat szerezzünk. Valóban, aki egyszer itt megfordult, csak az elragadtatás hangján szólhat ezen gyönyörű fekvésű és eleven életű városról. A köröskörül emelkedő hegykoszoru lassu lejtősödésével, gyümölcsösökkel, szőlővel beültetett lankás hegyoldalai, tarkázva a magaslatokon emelkedő erődítményekkel, a városnak különös bájta nyujtanak. A Trebevie zárt láncolatán át nagy robajjal tör elő a Miljaeka, mely azonban a nyugoti kultúra szelidítő hatása alatt szabályos, széles mederbe jutva, elveszti vad jellegét. Mindkét oldalán széles rakodó partok, sétányok húzódnak.

A folyón kőhidak vezetnek át, melyek a régi török városrészt az európai új részszel kötik össze. Mily óriás változás ily rövid idő alatt! Még élénk emlékeztünkben vannak az 1878-iki harcok közvetlen a város körül, mutatják a helyeket, ahol heves küzdelem folyt és ma mintegy varázsütésre új, szebb európai város keletkezett. Aki a Ferencz József vagy Rudolf-utczák kitűnő burkolatát, elegáns házait, fényes kirakatait, a város villamos vasutját, fényes világitását, kitűnő vízvezetékét, gyönyörű sétatereit (egy része hajdan török temető) elsőrendű szállóit és kávéházait látja, inkább Nyu-

nyugalmukban megzavarta. Mondják, vannak ezen hegyoldalon mohamedánok, kik az occupáció óta még nem tették lábukat a városba. Itt a hegytetőn folyt a leghevesebb küzdelem; díszes obelisk örökíti meg az itt hősi halállal kimúlt vitézek emlékét. A magas hegyoldalon épült kaszárnyán, (többnyire magyar katonaság van itt) keresztülmelve, jutottunk a régi város egyik legszélsőbb kapujához a Visehgradi kapuhoz, melynek régisége még a római időkre emlékeztet. Alatta mély völgyben zúg a Miljaeka, túl rajta pedig a magas tömeges hegység, melyen keresztül csak keskeny ösvények vezetnek Bosznia déli részébe. Visszajövet még megállapodtunk az ezredéves budapesti kiállításról ismerősünk, Múló híres katedriájában, ahol az öreg mohamedán kávéval és sorbettel szolgált ifjainknak. E közben beesteledett, a város száz dzamija száz minaretjéből hangzott el a muezzin vonatott, siránkozó hangon elzengett „La illah il Allah“ kiáltása. A hívó mohamedánok abbanhagyva munkájukat, sietnek a legközelebbi török templom udvarába, melynek kerek kútjánál a szertartásos mosdást végezve, papucsukat lerúgják s be lépnek templomukba. Mi pedig keskeny ösvényeken a dombról lebocsájtkozva az időközben villamos-fényvel megvilágított városba jutottunk és a tisztí casinó csinos helyiségében reánk váró jó vaesorához ültünk.

(Folytatjuk.)

kedettebb részek öntözésekor a víz a mélyebb területekre le ne futhasson. — E czélból a különböző magasságban fekvő területek elkülönítésére kisebb méretű **futó gátak** tervezettek.

A futó gátak által egymástól elkülönített fekvésük és magassági viszonyaik szerint kisebb-nagyobb kiterjedésű területek önálló **vizmedenczék**et képezve, 10—20 cm. átlag tehát 15 cm. közép-magasságú vízréteggel teljesen eláraszthatók lesznek.

Ezen 15 cm. egyszeri elborítási magasságnak a tervezett ötszöri öntözés, illetőleg elárasztás mellett évenként 4823 liter hektáronkénti és másodpercenkénti vízszükséglet felel meg. — Tehát közel fél liternyi folytonos vizsugár az öntözési hat havi időszak alatt egy hektárnyi területet, ötször képes 15 cm. magas vízzel elborítani, a mi hektáronként 7500 m³ viznek felel meg. — Miután pedig az öntöző víz másodpercenként 7,00 m³-re van tervezve, a 6 hónap alatt 15 cm. vízréteggel 14,514 hektár, vagyis 25,220 kat. hold lesz egymásután **ötször elárasztható**, melyből 24 órára 700 kat. hold esik. — **1000 kat. holdnak egyszeri elárasztása tehát 34 és ¼ órai időt fog igénybe venni.**

Még egyszer a szivattyu telepről.

A szivattyu telep, amint már említettük a t. tarján-t. kürtli határ mentén az oszlári 59. számú tiszai átvágás alsó torkolatához a meglévő védgát és ahozi bekötéssel tervezett külső félköröltés által mentesített hullámtéri területen tervezett, lehető közel a Tisza medréhez, azért, hogy a Tisza-víz szivattyuzása ugyszólván közvetlenül történjék, nehogy a viznek távolról, hosszú csöveken vagy csatornákon vezetése a vízszolgáltatást problematikussá tegye. A szivattyutelepre váró munka elvégzésére 860 effectiv lóerejű gépezet lesz szükséges.

Ugy a belviz, mint az élővíz emelése leggazdaságosabban 4 Cornwall kazánból táplált két Compound-Condensatio tulhevitett gőzzel dolgozó fekvő gép által hajtott, páronként kapcsolt 4 drb körszivattyu által lesz végezhető, a csövek és záró tolattyuk oly módoni combinatiojával, hogy kedvező tiszai vizállásoknál, ugy a bel-, mint az öntöző víz szabad ki-, illetőleg bevezetése is eszközölhető lesz. — A géptelep összes költsége két jó nevű gépgyártól beszerzett költségvetés szerint, alapozás, kémény, gépház és egyéb épületekkel együtt 220,000 frtra tehető, melynek felét az öntözés létesítése esetén Debreczen város közönsége, felét pedig, — tekintettel arra, hogy az önállóan létesítendő belviz kiemelésére szükséges gép telep előállítás költsége azt mindenesetre túl haladná, a társulat, esetleg annak belvizerdekeltsége viselné, mely alapon 110,000 forint úgy a belviz szabályozás, mint az öntözés költségelirányzataiba felvétellett.

Az élővíz csatorna.

Az öntöző víz vezetésére tervezett élővíz csatorna a köröltésben közvetlenül a géptelepnél kezdődik és a meglévő védgátba biztonság okáért tervezett zsilipen keresztül a mentesített ártérre kilépve, délkeleti irányba tér el, másfél kilométer hosszban a Selypes medrének felhasználásával, a Tisza-polgári Kigyóson át a Folyáshoz ér. Majd a Folyás felhasználásával, — a Szt.-Margitta pusztá felső részén a Bágy csatornához csatlakozik, annak kiszélesítése és mélyítésével a Szandalik éren alul, a csegei Cserepes és Darassa puszták határ mesgyéjén vezetve az ugynevezett Szeghatárnál eléri a Hortobágy [pusztát és ott három ágra oszolva, öntöző csatornákká változik **Hossza 24,750 fméter.**

A csatorna összes mélysége 2.80 m. míg keresztiszelvénye 1:1-hezi oldalr-

szükkel kettős meder alakjában állandó 1'00 mély és 2'00 m. fenékszélességű vezéresatorna mellett, azonfelül két oldalról 2'00 m. széles padkákkal állandóan 1'80 m. mély felső szelvénynyel tervezett. Az élővíz csatorna esése 1'00 méter. Az öntözéshez szükséges vízszin lebegés előállítására végett, az öntöző csatornákkal együtt az élővíz csatorna vízszinét duzzasztani kell.

A szivattyu telep, a köröltés közti csatornarész, továbbá a Királyér—Felső-Selypes vidéki csatorna torkolata előtt tervezett felfogó zsilip, ugy a belvizszabályozás, mint az öntözés közös érdekeit képezvén, — költségeiknek fele itt, fele a belvizszabályozás költségei közt számítottak fel.

Az élővíz csatorna költségeihez a társulat, vagy a belviz érdekeltség annyival járulna, a mennyibe neki a Folyás, Bágy, Szandalik csatorna önálló létesítése kerülne, e czimen 24,887 frt 20 kr. az öntözés költségeiből levonásba is hozott. — Mig a szivattyutelepnak a Tisza szélére helyezése és e miatt a tervezett külső félköröltés építése, az ottani esekély mértékben szakadó Tiszapart biztosítása, a védgátba és a folyási töltésben építendő zsilipek, továbbá a Bágyi belvizek levezetése, az élővíz csatorna töltései miatt szükségessé váló három zsilipes áteresztés építése, mind szorosan az öntözés érdekéből történvén, illetőleg az öntözés folytán előálló változott viszonyok kívánják azok létesítését, költségeik az öntözés terhére voltak beszámítandók.

Öntözési berendezések.

Az öntözés alá ezen tervezet szerint felvett összesen 25,220 kat. hold terület 13 öntözési dűlőre, és azok összesen 47 öntözési parcellára osztattak be.

a) Az öntöző csatornák.

Az **élővíz csatorna** a Szeghatárnál előbb két, majd mindjárt három ágra oszolva, **öntöző csatornákká válik.**

Ezek közül a legjelentékenyebb a **Szeghatár—Sároséri öntöző**, mely a Hortobágy folyó, illetőleg a Pap-értől nyugotra eső dűlők és parcellák öntözésére lenne hivatva. — A Szeghatártól nyugoti irányban a csege—debreczeni határ mentén halad és a Motyó-fenek nyugoti szélénél hirtelen délnek fordul és a Pap-értől nyugot felé eső terület közepe táján a hortobágyi vasutat átszelve, a Hortobágy és Árkus-ér között kétszeri kisebb töréssel a Sáros-érbe és azzal együtt a Hortobágyba szakad. Hossza 23,700 fm.

A Hortobágy balparti területek öntözésére a **Szeghatár—kadarcsi öntöző** és annak közvetlen a vasut alatti elágazásai szolgálnak. — Fővonala a Szeghatártól előbb kelet felé a Pap-ér mentén, majd délnek a Hortobágy partján a Karácsony-fok torkolatán alul, egyideig az újváros debreczeni határ mentén halad, onnan hirtelen délnek fordul, a vasutvonalat keresztezve, az alatt két ágra oszlik. Mind a két ág az Elep pusztától a Hortobágyig tervezett lecsapoló csatornába és azzal együtt a Hortobágyba torkollik. A főág hossza a keleti ággal együtt 15,100, a nyugoti ág 6160 fm.

A Hortobágy és Pap-ér közti terület öntözésére végül a **Szeghatár—Máta-tanyai öntöző** csatorna tervezett, mely az élővíz csatorna egyenes folytatásaként a Pap-ér balpartján, a Máta tanyái halad és ott a lecsapolónak is felhasználandó tápláló csatornán át a Hortobágyba szakad. — Hossza 6970 fm.

Mindenik öntöző csatorna a tervezett összes öntöző vízre, vagyis 700 m³ emésztő képességgel és kilométerenként 5 cm. egyenlő vízszin és fenék eséssel, — 2'80 m. vízmélységgel, — keresztiszelvényük alul 1'00 m. mély 2'00 m. fenékszélességű vezéresatorna és a felett 1'80

m. mélység és két oldalról 1'50 m. széles padkákkal biró felső szelvénynyel — tervezetett.

Az öntöző víz irányítása, vagyis annak szükség szerint majd egyik, majd másik öntözőbe terelése végett, mindjárt — a Szeghatár alatt, valamint az elágazásokon **osztó zsilipek**, — az öntözéshez szükséges vízmagasságok ugynevezett vízszin lebegések előállítására végett, a Szeghatár—Sároséri öntöző végén és feljebb a 16,000 szelvénynél, továbbá a Szeghatár—Kadarecsi mindkét elágazásának végénél, és a Szeghatár—Máta tanyai öntöző végénél, **duzzasztó zsilipek** tervezettek. — Ez utóbbiakkal az öntöző csatornák tervezett vízszine oly magasán duzzasztható fel, hogy az az öntözés alá felvett legmagasabb területeket is legalább 50 cm.-re uralni fogja.

A felduzzasztott öntöző víz együtt tartása végett az öntöző csatornák mindkét partján a duzzasztott vízszin felett 0.50 m. biztonsággal, 2.00 m. korona, — elől 1:2 oldal részükkel — töltések tervezettek.

A Szeghatár—Kadarecsi öntöző csatorna főága mindjárt a Karácsony-fok torkolata alatt syphonnal lenne a Hortobágy alatt átvezetve.

(Folytatjuk.)

S z i n h á z.

A vidéki színészet rendezése.

— A kerületi beosztás. —

A kolozsvári nemzeti színház volt indendánsát a belügyminiszter kinevezte a vidéki színészet felügyelővé. Gyarmathy Miklós, az új felügyelő nemsokára meg is kezdi működését a vidéken.

Egyelőre még a kerület beosztással van elfoglalva. Mert már határozott dolog, hogy az országot ideiglenesen hat szini kerületre osztják föl. Az új felügyelő kinevezését és annak hatáskörét körrendeletben tudatja a belügyminiszter az érdekelt városokkal.

Ez nagy változást jelent a vidék színészet életében, ugyanis az igazgató és a szinügyi bizottságok érintkezése a felügyelő kapcsán állandó lesz. Kölesönös sérelmeiket nem egymás között, hanem a közös forum közbenjöttével fogják elintézni. Viszont pedig a **szintársulatoknak állami segélyezése** is könnyebben fog sikerülni, e zezel nagy terhet vesznek le a törvényhatóság válláról, a mely a segélyezés tekintetében önmagára és a közönség jó indulatára volt utalva.

Eddig — mint a körrendelet mondja — a vidéki magyar színészet felett való, s a belügyminisztert illető felügyelet gyakorlását fölötté megnehezítette azon körülmény, hogy az ország különböző vidékein működő szintársulatoknak, mintegy folytonos szemmel tartására és működésük ellenőrzésére szolgáló közeggel a miniszter nem rendelkezett. Így a vidéki színészet működésének ellenőrzésére égetően szükséges volt a most már elég szerencsés választás folytán betöltött felügyelői állás szervezése.

A belügyminiszter körrendeletének további részeiben a felügyelő kinevezésével foglalkozik és az eddigi szinügyi hatóságokkal való érintkezést körvonalazza, végül pedig meghatározza a felügyelő hatáskörét a következőkben:

„A felügyeleti hatáskör kiterjed

különösen a vidéki szintársulatok előadási működésére, továbbá arra, hogy a szintársulatok megfelelő-e mindazon kötelezettségeknek, melyekre a miniszteri rendelet akár a helyi hatósági intézkedések alapján, akár pedig az országos magyar szinészegyesület alapszabályai értelmében köteleztetik.

Jogositva van azon szintársulatok könyveinek a betekintésére, akik államszolgálatban részesülnek.

A felügyelet gyakorlása közben észlelt szabálytalanságok megszüntetésére a szintársulat igazgatóját figyelmezteti s amennyiben figyelmeztetésének fogantatja nem volna, eziránt a miniszteriumnak jelentést tesz.

Ha a szini előadások tartására szolgáló épületekben, illetve helyiségekben a közönség biztonságát veszélyeztető hiányokat tapasztalna, erről az illetékes helyi hatóságokat értesíti s egyúttal a szükségleteknek mutatózó intézkedések megtételét javaslatba hozza.

Ha pedig a helyi hatóságok ezen értesítés daczára sem rendelkeznének, ez iránt a belügyminiszteriumnak tesz jelentést.

Végül még föl hívja a belügyminiszter a hatóságot, hogy legyen segítségére a felügyelőnek működésében s közölje mulhatalanul a rendeletét mihez tartás végett a szinügyi bizottsággal.

A földmívelésügyi miniszter Debreczenben.

— Julius 17.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ma este a 6 óra 54 perczkor érkezéssel gyorsvonattal városunkba érkezik. A legnépszerűbb minisztert nem a kíváncsiság, nem egyéni kívánságok kielégítése hozza közénk, mert hisz ezek ő nála a munkaemberénél, mindenkor háttérbe szorulnak, hanem mióta csak miniszter azon helyes elvet valósítja meg, hogy minden nagyfontosságú kérdést, mielőtt helyben hágy elutasít, személyesen a hely szinén is tanulmányoz, és nem az acták rideg betűi alapján, hanem a pártoló és ellenvélemények meghallgatása, és megvitatása után tisztán a közérdeket tartva szem előtt, a legnagyobb lelkiismeretes és alaposan ítélik.

A miniszter tehát most midőn először Debreczenbe, megvagyunk győződve, hogy mint tetőtől talpig magyar gondolkodású férfi igen jól fogja magát körünkben érezni, de másodsorban itt is mint mindenütt, ahol csak megfordul, egyéni szeretetreméltóságával, leereszkedő szívéllyes udvariasságával megfogja hódítani mindazokat, akik csak vele érintkezni fognak, s amint a hivatalos eljárás kezdetét veendő, előttünk fog állani a lelkiismeretes közhivatalnok, aki minden észrevételt, felvilágosítást köszönettel fogad, hogy csak azokat a nagyfontosságú kérdéseket amelyek őt körünkbe szállítják minél alaposabb tanulmány után dönthesse el.

Darányi miniszter puritán jelleme és egyéni lénye nem szereti a zajos ünnepeket, annál jobban érzi azonban magát, ha a legtisztább magyar szívéllyességgel füszerezetten érintkezhet azokkal, a kikkel ittléte idejének szükkeretében érintkeznie kell és módjában lehet, jelen esetben annál is inkább, mert látogatásának tisztán és kizárólagosan hivatalos jellege leend.

A látogatás célja a Hortobágy öntözése kérdésének helyes megoldása és

miután köztudomás szerint a gazdasági tanintézet jelenlegi épületes, hogy sem felel meg a mostani czéljainak az idejövétel második czélja a gazdasági iskolának elhelyezése, kísérleti, szálló és gép-kísérleti telep felállítása kérdésének végleges tanulmányozása, amelylyel kapcsolatosan a miniszter megóhajt ismerkedni a helyi viszonyokkal a lehető legalaposabban, mert mint tudjuk éppen nem idegenkedik azon elhatározástól, hogy a gazdasági iskola akadémiai rangra emeltessék.

Ha a nemes gondolkodású miniszter csak látogatóba jönne is a nagy magyar alföld metropolisába, a legőszintébb magyar vendégszeretettel mondanánk neki egy szívvel és lélekkel, hogy „Isten hozta“, mert hiszen ő valósággal egy szív és lélek minden tisztességes magyar emberrel. Mennyivel inkább fokozódik ezen üdvözlésünk bensősége, mikor tudjuk, hogy ő Excellentiáját a mi jólétünk, érdekeink és haladhatásunk előmozdítása szöllitja ide. Kérjük a minisztert, hogy érezze magát jól körünkben és győződjék meg arról, hogy nemes és a közjót előmozdítani törekvő fáradozásaiban, Debreczen város tőzsgyökeres magyar lakosságának lelkes támogatására mindenkor számíthat és ennek viszonzását kérjük mi is tőle.

A miniszter tegnap délután táviratban tudatta gróf *Degenfeld József* főispánnal és *Komlóssy Arthur* főjegyző polgármester helyettesével, hogy szombaton este 6 óra 54 perczkor Debreczenbe érkezik. Egyúttal kifejezte azon kívánságát is, hogy minden ünnepélyesség mellőztessék. E két távirat következtében nyomban értekezlet ült össze a városházán a főispán elnöke alatt, hogy a magas vendég debreczeni tartózkodásának a rendjét megállapítsa.

Jelen voltak: *Komlóssy Arthur*, dr. *Tóth János* miniszteri fogalmazó, aki a miniszter megbízásából már tegnap d. u. ide érkezett; *Józsa László* műszaki tanácsos, *Vinnay Géza* kulturfőmérnök, *Szücs Mihály* gazdasági tanintézeti igazgató, *Szögyén János* az alsó-nyirvidéki vízlecsapoló társulat igazgatója, *Abraham László* t. főügyész, *Körner Adolf*, *Király Gyula* tanácsnokok, *Jüle* ménlepi százados, *Rickl Antal* a debreczeni gazdasági egyesület alelnöke, dr. *Medve Zoltán* főispáni titkár, *Szabó József* főszámvevő, *Csöke Sámuel* polgármesteri titkár, *Farkas Albert* mátai biztos.

Az értekezlet a fogadtatás rendezésénél mindenben a miniszter kívánságához és a látogatásának két főczéljához alkalmazkodott. Se ünnepi szónoklat, se díszmagyar ruha csillogtatása nem lesz.

A vasutnál ma este rövid pár szóval üdvözli gróf *Degenfeld József* főispán a külön vonaton érkező földmívelésügyi minisztert s bemutatja neki a városi tanácsot s a fogadó küldöttség többi tagjait.

A város ötös fogatán egyenesen a nagymester-utca végén lévő árvakerthez hajtatnak. Ezt és a szomszédos területet azért tekintik meg a miniszter, mert ez van kiszemelve az új gazdasági iskola helyéül. Innen visszajövévén a *belső gazdasági* tanintézet látogatása következik. Azután a Bikában száll meg a kitünő vendég. A vacsorát szükebb körben költi el.

Vasárnap reggel 6 óra 39 perczkor a főállomásról egy miniszteri szalon kocsi-ból és 3 első osztályu kocsiból alakított külön vonaton kíséretével, a tanács tagjaival és több debreczeni polgárral együtt kirándul a Hortobágyra, hová 8 óra 18 perczkor érkezik meg. Ott már fogatok várakoznak, melyek körszemlére viszik a társaságot. Darányi Ignác személyes tapasztalás utján óhajt megismerkedni az öntözés területével. Utközben megmutatják neki a hortobágyi gazdaságot, kezelést, a törzs ménest és gulyát. 11 órakor villásreggeli. 1/2 12 órakor indulás vissza a városba, hová 1 órakor érkezik a külön vonat.

1—2 óra között pihenés. 2 órakor ebéd a Bikában. Délután 3 órakor folytatni fogja a várossal való ismerkedést. 3 órától 4 ig a méntelepet, 4 órától 6-ig a pallagi gazdaságot tekinti meg. Hat óra után a kollegium anyakönyvtárának s esetleg egyéb látóvalóknak megtekintése van a programmba felvéve.

Este 9 órakor vacsora és 10 óra 37 perczkor visszautazik Budapestre.

A miniszterrel jönnek: nemverti *Rapaics Radó* és *Kvassay Jenő* miniszteri tanácsosok s egy titkár.

A Hortobágyra rendezendő kirándulásra meghivattak a helybeli szakférfiak, az öntözés iránt melegebben érdeklődők és a gazdaközönség köréből is többen, annyival inkább, mert a földmívelésügyi miniszternek meleg óhajtása volt, hogy a debreczeni törzsökös polgársággal is szemtől szembe találkozassék.

NAPI HIREK.

— **Isteni tiszteletek.** Holnap d. e. 9 órakor predikálni fognak az ev. ref. templomban: *Sáfrány Lajos* a kis-templomban, *Dicsőfi József* az új templomban, *Mitrovics Gyula* az ispotály templomban. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor *Molnár Kálmán*, 9 órakor dr. *Wolaffka Nándor* misézik, szent beszédet tart *Hammernyik Sándor*, 1/2 12 órákor *Kovács Márk* olvas misét. A délutáni litániát *Kovács Márk* tartja, a rózsafüzér ájtatosságát dr. *Wolaffka Nándor* vezeti. Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor s d. u. 3 órakor *Geisztlinger Pál* segédlelkész végzi az istentiszteletet.

— **A Péter csatorna tisztítása.** A polgármesteri hivatal közhírré teszi, hogy a Péter csatornának illetve *Pecze* érnék a földmívelésügyi miniszter rendelete értelmében keresztül viendő tisztítására a VI. ker. kultur mérnökség által kidolgozott terve, műszaki leírása, az érdekeltségi kimutatás és költségvetés július 6 dikától számitott 30 napi közszemlére vannak kitéve a polgármesteri hivatalban. A helyszini tárgyalás pedig aug. 18-án kezdődik a városháza nagytermében. Az érdekeltek ellenvetéseiket a közszemlére kitével ideje alatt írásban, a tárgyalásnál szóval megtehetik.

— **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma vasárnap délelőtről elhalasztott gyűlését tegnap délután tartotta meg *Némethy Lajos* és *Puky Gyula* elnöke alatt. A gyűlés egyik legfontosabb s legérdekesebb tárgyát az énekvezéri állás betöltése iránti intézkedések képezték. Eleintén kisebb fontosságú ügyek kerültek tárgyalás és elintézés alá. A megüritt bizottsági tagsági helyeket betöltötték; a városi tanács átiratát a nagytemplom renoválása alkalmából felmerülő intézkedések megtétele czéljából tudomásul vették s közlik a vállalkozó építészszel. *Szücs Elek* pénztári ellenőr hat heti szabadságot kért, mit megadtak. Helyettesítésével *Hódy Béla* egyházi levéltárnokot bízták meg. Ezután került a sor az énekvezéri állás betöltésére vonatkozó intézkedések megtételére. A presbiterium már régebben küldöttséget bízott meg *Dicsőfi József* elnöklésével, hogy tegyen jelentést az énekvezéri állás betöltésére vonatkozólag. A jelentés felsorolja az énekvezér javadalmazását s végül, hogy pályázatot hirdetnek az állásra. A jelentésben volt olyan pont is, mely azt mondja, hogy az egyház a nem pályázók közül is választhat. *Mitrovics Gyula* s még többen szólaltak fel az iránt, hogy ezt a pontot hagyják ki. A presbiterium ezt elfogadta. *Somogyi Pál* főjegyző azt kérdi, vajlon a pályázati feltételeket közöljék-e az esperessel s kérjék-e beleegyezését. Többek felszólalása után határozatba ment, hogy a pályázati feltételeket beleegyezés végett közlik az esperessel. A pályázati s a próba határidőt meghosszabbítják. A pályázati kérvények beadásának

határidejét aug. hó 17-re, a próba éneklés s orgonázás határidejét pedig aug. 27-re tűzték ki. A további teendők elvégzésével a plébánosság bizatott meg. **Jeney József**, volt egykori főpénztárnok halálát, ki 18 évig volt az egyház szolgálatában, részvétellel tudomásul veszik s elhatározták, hogy emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg s családjához részvét-iratot intéznek.

— **Hymen.** Mészáros Dániel törvényszéki irodatiszt július 21-én d. u. 5 órakor esküszik örök hűséget **Gönczy Ilona** kisasszonynak, **Gönczy Endre** városi árvaszéki irattárnok leányának.

— **Uj vasutak a vidéken.** A *p.-ladány-füzesgyarmati* h. é. vasut, a melynek **Kornis Károly** gróf az engedélyese, a megvalósulás stádiumába jutott, a mennyiben **Pollák Armin** vasut építő vállalkozó mérnök e vasutra letette az állampénztárnál a kaucziót s még az év őszén megkezdi az építést. A *büd-szt.-mihály-tisza-löki* helyi érdekű vasut műtanrendőri bejárása tegnapelőtt **Képesy Árpád** miniszteri titkár vezetése alatt tartatott meg. A vasut a tiszapolgár-nyiregyházi vasutnak képezi kiegészítő részét s közvetlen összeköttetésbe hozza Debreczent Tisza-Lök vidékével. A bizottság vezetője a vasutat kifogástalan állapotban találván, azt a kereskedelemügyi miniszter nevében a közforgalomnak átadta. Az új vasuton, B.-Szt.-Mihály és T.-Lök között naponta 3—3 vonat közlekedik. A Debreczenből reggel 5 ó. 28 p.-kor induló vonat utasait a 4418. számú vonat veszi át, 8 óra 57 perczkor és 9 óra 17 perczkor viszi be T.-Lökre; a Debreczenből d. u. 3 óra 57 perczkor induló vonatról átszálló utasok a 4420 sz. vonaton este 7 óra 29 perczkor érkeznek T.-Lökre. Ezen kívül Büd-Szent-Mihályról hajnali 4 óra 30 perczkor indul egy vonat, mely a végállomásra 4 óra 51 perczkor érkezik, ennek Nyiregyháza felé van összeköttetése. T.-Lökről hajnalban 5 óra 26 perczkor indul a 4415 sz. és d. u. 2 óra 40 perczkor 4417 sz. vonat, mindkettőnek összeköttetése van a B.-Szent-Mihályról Debreczen felé közlekedő 4411: és 4413. sz. vonatokkal. A 4419. sz. vonat a Nyiregyházáról d. u. 5 óra 36 perczkor induló vonat utasait hozza T.-Lökről B.-Szent-Mihályra este 8 óra 4 perczkor.

— **Eljegyzés.** **Ulrich Jenő**, a debreczeni első takarékpénztár hivatalnok a jegyet váltott **Kornis Ilona** kisasszonnyal Nagyváradról. Az eljegyzéshez őszinte s igaz szerencse-kívánatok fűződnek.

— **A Bika-mulató ujdonsága.** Kitünő akvizíciókat tett **Angelotti** a Bika-mulató ügyes igazgatója. Szerződtette **Steidlert** az egyetlen magyar hasbeszélőt, aki bábjáival rendkívül mulattató, továbbá **Molnár Annát**, egy igen szép szőke énekesnőt esinos kosztümekkel és érdekes repertoírral, végül **Piquet** kisasszony erőtű-mészőjét, aki érdekesítő és izgalmas mutatványokkal saját apparátusain nagyon lekötötte a figyelmet. Most kezdik a „*Barzsohn nővérek*“ parodisztikus vendégszerplését is. A valóban fővárosi színvonalon álló mulató nem szűnt meg tartós nagy vonzerőt gyakorolni a közönségnek.

— **Nemzeti zászló a vöröstorony hegyében.** A renoválás alatt lévő nagytemplomnál bokréta ünnep van ma. A nyugoti tornyot ölelgető állványok legfelső részét, a gomb körül zászlókkal, zöldgalyakkal díszítették fel. Még a esillag helyén is, amelyet hogy újra aranyoznak, tegnap levettek, büszkén leng a czimeres piros-fehér-zöld lobogó. Nem hiába, hogy Debreczenben még soha nem tűzték ki ilyen magasra a magyar trikolort.

— **A debreczeni ref. egyház gyászja.** **Jeney-Szabó József** egyházi pénztárnok és városi bizottsági tag elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. **Jeney-Szabó Józsefné** szül. **Koszorus Theresia**, mint neje, ugyszintén gyermekei: **Jeney-Szabó Emilia** férjével **Bacsó Balinttal**, **Jeney-Szabó Miklós** és **Jeney-Szabó Aranka** férjével **Kondor Kálmánnal**; továbbá

egyetlen unokája **Jeney-Szabó Ilona-Margit**, testvére özv. **Zilahy Sebess Györgyné** szül. **Jeney-Szabó Erzsébet** és sógora **Koszorus Lajos** családjával egy a magok, valamint a nagyszámu rokonság nevében mély bánattal feleltik a jó édes atyának, férjnek, nagyapának, szerető testvérnek és sógornak **borosjenői Jeney-Szabó Józsefnek** a debreczeni ev. ref. egyház nyug. főpénztárnokának és presbyterének, Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjának és 1848/49-iki honvéd hadnagynak, folyó hó 16-án d. e. 10 és fél órakor, életének 69-ik. boldog házasságának 44-ik évében, végelgyengülésben történt csendes elhunytát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 18-án. vasárnap d. u. 3 és fél órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint a Nagypéterfia-utca 975. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra tételni. Mely vég-tisztességtételre rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket és az elhunyt tisztársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. július 12. Legyen könnyű porai felett a jó anyaföld! — Áldás emlékére!

— **Kilenczvenkét éves öngyilkos.** Ki ne ösmerte volna az öreg Szentgyörgyi Mihályt? Szerény kiállítású szatócsüzletet tartott a Stenczinger házában. Tipikus kalmár hírében állott. Nem ad többé senkinek kéztül *virzsinia* cigarettát meg ostornyelet az öreg ur, aki vénebb volt a nagy templomnál, csaknem egy idős a hanyatló századdal. — Tegnap lakásán életuntságból leánya távollétében harisnya kötőjével felakasztotta magát. Halva találták meg a derék öreg urat.

— **X Pongrácz Géza** fő- és fiók-üzletébe jó családból való fiuk, 3—4 gimnáziumot végzett tanulók, gyakornokul felvétetnek.

— **X Streha Endre** munkácsi bodnár mester ur mai lapunkban megjelent hirdetésére felhívjuk a nagy közönség szives figyelmét.

— **X Gyógyszerész gyakornoknak** 6 gymnasiumot végzett fiatal ember felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

— **X Vasúzet** a főtéren családi körülmények miatt teljes berendezéssel azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

— **X Meglepő találmány.** Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy szerezzék be a legújabbban feltalált és az egész világon szabadalmazott „*Antikoris*“ önműködő poloska fogó készüléket, melynek alkalmazásával a poloska a fekvő helyekbe nem juthat és a lakást a a poloskától tökéletesen kitisztítja. Az „*Antikoris*“ praktikus és sikeres volta hivatalosan el van ismerve. Ára egy 4 drbból álló készletnek használati utasítással együtt 1 ft 40 kr. Kapható minden jobb üzletben. Központi főraktár Budapest, Teréz-körút 38.

— **X Állattulajdonosoknak.** A nyári időszakban a háziállatok közt különösen sertések, juhok, baromfiaknál gyakrabban mint bármelyik évszakban időszerű járványos betegségek lépnek fel. Igen ajánlatos tehát ezek ellen idejében alkalmas pászervatív szereket alkalmazni, mint a minőknek a Kwizda-féle marha-táppor, Kwizda-féle sertéspar, Kwizda-féle baromfi-par, Kwizda-féle hashajtószer juhoknak évek óta beváltak. — Mint hatásos fertőtlenítőszer istállók számára ajánlatos a Kwizda Ferencz János czég által Korneuburgban forgalomba hozott kreolin (javított kreolin.)

Szigoru a szabály, enyhe a humanitás.

— Leleplezés. —

Ki ne ismerné a Herczeg Ferencz „*Három testőr*“-jének szerkesztőségi jelenetét? A mikor kifogy a témából a szerkesztő, reporterének azt az utasítást adja: „*Végül üssük a rendőrséget.*“

Igy Ugorka ő nyári felsége száraz uralkodása alatt a szerkesztőségek valamennyien *hir-askóriban* szenvednek. Nem esoda ha a szerkesztőségek tagjai sokszor *hirtelenkednek*, mikor a reporterek napról-napra *hirtelenül* jönnek be a redakcióba a rendes hírforrásokról.

Elkeseredésükben ilyenkor mi telhetik a fővárosi újságíróktól? Nagyot ütnek tollukkal a rendőrség fejére — Rudnay főkapitányra.

Mi itt a vidéken mindenben majmol-

juk nagy városi kollegáinkat. Neki megyek én is hát a mi rendőrségünk fejének — **Boczko Sámuel** főkapitánynak.

Már nem bánom, ha bekópertáz is, de én leleplezem.

Vádolom Debreczen város rendőrfőkapitányát azzal, hogy neki nemes szive és emberies gondolkodása van.

Es pedig akkor, amikor a sajtó úgy van, hogy rendőrtisztviselőről a „*brutalis*“ jelző nélkül meg se emlékezzék, öreg hiba. Elrontja a kész szedést.

Tessék, itt a főkapitány ur legujabb eselekedete.

A debreczeni államvasuti pályaudvaron letettek a vonatról két magyarországi oláhajku munkást, hogy tovább nem szabad nekik a jegyeikkel utazni. Pedig a jegyeiket Brassóban váltották meg Máramaros-Szigetig. Az oláhok Romániában voltak munkán és most onnan tértek vissza otthonjukba. Brassóban a 14-ik zona jegyét fizették meg. A szabály értelmében egy ilyen jegy 24 óráig érvényes. A hegyes-szamlás következtében azonban Egeres és M.-Borgó között lehetetlen a forgalom. A vonat letér hát Gyulafehérvárnak. Ezáltal az utasok 8 órai késedelmet szenvednek. Így történt, hogy a két oláh munkás 24 órája már Debreczenben lejár.

Kétségbeesetten, pénz nélkül, éhen szomjan barangolta be a várost a két szegény ember, míg **Neuman** polgári biztos figyelmét magukra vonták, aki őket **Boczko** főkapitány elé vezette.

A mi főkapitányunk megbüntette a két önkénytelen „csavargót“ azzal, hogy jól lakatta őket, adott nekik némi pénzt és díjmentes utlevelet otthonjukig. Öröm volt nézni a két szegény ember boldogságát.

Eszembe jut egy másik eset a főkapitány urról. Ezt a *megrovási kalandot* is leleplezem.

Színházi felügyelő korában nagyon ügyelt a színház tűzbiztonságára. Esténként az előadások alatt maga nézett be a szinpadra és az öltözőkbe, hogy nem vétenek-e az ő dohányzást tiltó szigorurendelete ellen.

Egy estén egyik jeles komikusunkkal eredt a szinpadon beszédbe. A komikus valami nagyon fontos és érdekes magyarázhatott, mert folyton beszélve jöttek be az öltözőbe. A komikus beszéde közben — szenvedélyes dohányzó lévén — a fogason függő utcai kabátja zsebébe nyult és onnan szivart és gyufát véve elő sans gene rágyújtott. Így füstölt egy darabig, miattal egészen belemerülve a témába folytatta magyarázatát.

Boczko főkapitány némán hallgatta és csak mosolygott. A színész egyszer csak észrevette, hogy a főkapitány az ő összezsucosított ajkai közül gomolygó füstöt mosolyogja meg. Ijedten dugta hátra az égő szivart és zavartan kezdett valami bocsánatkérés felét hebegni.

— Jó, jó — szólt oda a főkapitány — hisz most magunk vagyunk. *De vigyázzon hogy a főkapitánynak a fülébe ne jusson, mert — rendnek muszáj lenni!*

Lám, lám, a szabályokban is van sziv.

Mák Virág.

Tycho ur.

— Saját külön fotografusunktól. —

Debreczen, július 17.

No adta *Tycho urja!* nem hiába hogy nem jó járatban levő szellemekkel trafikál és pactál s nem hiába, hogy megfoghatlan módon *Mehádiában* csinál scandalumokat, akkor amidőn mi szentül megvagyunk győződve, mikép *Beraunban* tanulmányozza a kísértetek physiográfiáját, — nem csak minket, de a nagyon t. közönséget is alaposan falhoz állította a „*vendégjáró halott*“ vigalom keltő históriájával.

Megrögzött szellem-kergető munkatársunk különben tökéletes *spiritista*, a mi mentségére legyen mondva — nem akép értendő, mintha ő *spiritust* tisztán, avagy csak *tisztán spiritust* ismer.

Ellenkezőleg ő szereti a szilvóriumot, megiszsa az abszintet s rajong a borovicskákért, — mindazáltal 5 napon keresztül, — alatt ő *szellemes* tudósításaival tartotta vigalomban a közönséget és redactionkat, — skorpió-csipés miatt zsebébe nyulni nem tudván, hitelből volt kénytelen élni, következőkép inni is.

Dehát szerencsére csak *inni* nem tud a skorpió csipés folytán, *inni* azonban feltétlenül, nagyot és merészen, mire gyöngéd czélzást láthatunk a tudós bizottság hivatalos pinche vizsgálatában, hol egy „*égeri* (helyesebben: *egri*) *asszúbor* 1882” feliratu üres palaczkot találtak, épen azon helyen, honnan *Tycho* ur eltűnt.

Hogy ott boros palaczkot találtak, ez *valószínűvé*, hogy pedig a palaczk üres volt, *kétségtelenné* teszi, mikép lelkiismeretes munkatársunk ott járt. Eltűnése pedig okozati egybefüggés alapján magyarázható abból, hogy a palaczk már *üressé vált*. De vajjon mit is kereshetne ott tovább *Tycho* ur.

Redakciónkban — sajátságosan feltűnő! ugyanazon időben szintén járt *Tycho* ur, mit kétségtelenül igazol a fiókban hagyott avas szalonna és levele, melyben töredelmesen le is leplezi *önmagát*.

Minő ritka jellem!

Az ellenzéki képviselők mindig és kizárólag csak *másokat* lepleznek le, tekintet nélkül arra, hogy leplezésre méltó-e az illető, avagy sem. *Tycho* ur, az önzetlen brutusi jellemű *Tycho* pedig a mesebeli polikánként, önszívébe mártja csövét, s önnön magát leplezi le, holott sokkal kényelmesebb volna neki, épúgy mint az ellenzéki honatyáknak, — a mások szennyéséről lerántani a leplet . . .

Tycho ur, a mindenek daczára szeretett munkatársunk fájdalom! az üres, testnélküli szellemek hajszolásában talán kissé meg is hasonlott önmagával.

Erre enged legalább következtetni az, hogy önmagát leplezte, — nem csak, hanem hogy ily gyorsan, rövid öt nap után mindjárt leplezte . . .

Az önleplezésnek illetve meghasonlásnak lélektani indokai között nem kis szerepet játszik a szabó kontó is, mely máig s illetve beláthatatlan időig fizetetlen volt, lesz és marad.

De mindenek daczára is hitünk a szellemek csalfaságában, nem rendülhet meg, mert tegnapi napunk rövid hírei közzé „*obstrució*” czim alatt a következő rövid hír került be:

„*A függetlenségi párt megbizta jelesebb szónokait, hogy megbokrosodott s a kocsit a benneülőkkel együtt felfordította. Csak nehezen lehetett a két lovat megtekezni. A talp alá valót Veres Tóni húzta.*” *)

No kérem ennek magyarázata csak is a szellemek játékában kereshető, vagy pedig a *Tycho* ur ithoni rejtélyes szereplésében. S álljon bármiként a dolog, az obstrució megbokrosodott szónokainak kocsit felforgató vitustánczának Veres Tóni nyirettyűjével való kapcsolatban létéről mindenesetre csak is és kizárólag *Tycho* ur adhat saját külön felvilágosítást.

Egyébként ez a rövid hír a mostani obstrució parlamentben épen nem tartozik a lehetetlenségek közé.

Berber.

*) Tegnap már helyreigazítottuk. Szerk.

Fiat justitia*) . . .

A jóerkölcsök őrzése a régi Hajduságon.
Irta: Komáromy András dr.

Tudva levő dolog, hogy a városok hajdanában nagy gonddal és rémitő szigorúsággal őrizték falaik között a tiszta, jámbor erkölcsöt, és irgalom nélkül gyakran borzasztó kegyetlenséggel büntették mindazokat, a kikre a magistratus rábizonyította, hogy paráznságban leledzenek, avagy pedig bűbajos személyek, varázslók, sodomiták vagy Isten káromlók voltak. — A székesvárosok jegyzőkönyveiben előforduló bűnösök már jobbra ismeretesek, sokat még novellának is feldolgoztak s egy kis fantáziával regényt is szöttek-fontak belőlük. De a tősgyökeres magyar városokban is azt tartották, hogy: *fiat justitia pereat mundus* . . . s bizony esoda dolog, hogy össze nem dől a világ a nagy igazságszolgáltatásnak miatta!

A régi kiváltságos hajdu-városokban legközségesebben elterjedt, rut, ezégers vétek a káromkodás *vala*. *Böszörmény* város tanácsa 1675-ben azt végezte, hogy aki *atta teremtettével* szitkolódzik, először 6 pálczát kapjon és tizenkét frtot fizessen, másodszor követ hordozzon a nyakában, harmadszor pedig meghaljon érte.

Hogy és mikép történt ez a *kőhordozás*? Annak nyilvánvaló példája az alább következő ítélet:

Anno 1703. *Deliberatum est*:

„Tecczett közönségesen törvényünknek, mivel Derecskei Istán mind az Istent szemtől szembe megkáromlotta s mivel a magistratust s a nemes tanácsot megszidalmazta, melyért ha a nemes tanács gráciája hozzá nem járult volna, kővel kellett volna agyonverettetni: „azért hóhér mellette lévén, városunk utcáin hordozzon követ, mindenütt kiáltván, hogy nem erre, hanem kővel veretése lett volna méltó és ha többé azon káromkodásban leledzik, irgalmasság nélkül megköveztetik.”

A paráznság büntetésénél nagy különbség volt a közt, hogy törvényes házasságban élők a vagy pedig *ssabad személyek* estek e vétekben? — mert ezeket legfeljebb megvesztyétek, hóhérral megkorbácsaltatták, a fehér eselédet kiützték a városból, a legényt pedig *ekklézsia követésre* ítélték; de a ki jámbor hitvestársát megcsalta, akár asszony s akár férfi, minden kedvezés nélkül fejével lakolt érte. A házaselek azonban meg egyezhettek egymás között, mikor aztán az elítéltnek a törvény is gráciát adott, csak hogy erre nem találtam példát a hajduvárosok jegyzőkönyveiben. Ott nem igen akadt olyan lágyszívű ember mint *Tamás István*, a ki uram, halálra szentencziázott parázna feleségét kikönyörögte magának a szathmári nemes tanácstól, oly igen bomlott utána. Oda is adták neki, hogy élje vele világát, de előbb a város piacán szegyzemre megkellett egymást vesszöznök, hogy gyalázatos példájokon mindenek okuljanak. A hajduságban még pusztágyanura is törvény elibe állították a *tisztátalan személyeket*, és nem volt tanácsos a menyecskének legényekkel suttogni s a kert alatt vagy a baromudvarban titkos társalkodást folytatni, mert ha gonosz hírét költötték és nem tudta bebtzonyítani a maga ártatlanságát, könnyen úgy járhatott, mint *Sajtosné* asszonyom, a ki nek ügyében a böszörményi tanács következőképpen ítélt:

„Mivel Sajtos Istvánné Hárs Ilonának nőtelen legénnyel együtt való lappangása bizonyosan megcomprobáltott, tiszta jámbor személyiségét harmadmagával, szavahihető emberekkel bizonyítsa, ha pedig nem comprobálhatja, kerékre köttetvén hóhér által vesszöztessék meg.”

(Folyt. köv.)

*) A kitűnően szerkesztett Magyar Hirlap július 15-diki számából vesszük át ezeket az érdekes történeti visszaemlékezéseket.

CSARNOK.

Hü hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérő V. Béla.

(Folytatás.)

31.

Pár nap mulva hősünk Nimesbe érkezett és azonnal tisztelgett a marsallnál. Montréval marquis közölte vele, hogy öröksége őt 4000 livre évi járadék élvezetébe helyezi.

Károly tudta ugyan, hogy atyjának egy fivére valaha eltávozott messze földre és azóta nem adott hírt magáról, nem tartotta hát lehetetlennek azt, hogy Kelet-Indiában vagyont szerzett, és amit hagyott az őt, mint legközelebbi rokonát illeti meg. De azért sejtelve azt sugta, hogy a dusszagdag Bertollonné keze játszott közre ebben a véletlenben.

Aggályait kifejezte a marsall előtt is.

— Elvezze nyugodtan kétségbevonhatlan tulajdonát és szolgáltatasson egy tuczat misét elhunyt nagybátyja lelki üdvéért, — felelé a marsall. Hogy a vagyon ne tegye tétlenné, jöjjön hozzám és foglalja el a helytartósági tanácsosi állást. De kikötöm, hogy itt lakjék a várban, hogy mindig kezemnél lehessen, mert a dolgunk sok és tanácsaira nagy súlyt fektetek.

— Köszönöm a megtisztelő kegyet. Csupán azt kérem, hogy pár napig megfontolhassam, vajon elfogadhatok-e ily magas állást, amelynek fontosságára képességeim és ismereteim nem elegendők.

A marsall teljesítette ugyan ezt a kérelmet, de elhalmozta figyelemmel az ifjút és azzal a fenyegetéssel vált meg tőle, hogy ellenségévé lesz, ha hamar el nem határozza magát az ő óhajának eleget tenni.

Képzeltető, mily öröm volt a jó öreg István házában, midőn az unokaöccses abba ismét visszatért és elmondta a marsall ajánlatát.

— O, fiam, — mondá nagybátyja — amikor egyszerű falusi öltözetemben mint gyermek hozzám jöttél, amikor ott álltál előttem okos arczoddal a magad szegénységében és elhagyatottságodban megindítottad szívemet, úgy véltem, mintha a szentlélek sugalmazását hallottam volna, mely parancsolta, hogy gyermekem gyánát fogadjalak be házamba, mert egykor majd a szorongatott hívők védangyala leszel. Nagyot eselekedett veled az Ur, fiam. Itt állsz ismét előttem a szegényes molnárlak ugyanazon a helyén és ime, ma te egy tekintélyes, tudós és vagyonos férfi vagy. Ne vonakodjál egy pillanattig se tovább a helytartó ur ajánlatát elfogadni. Nem az ő akarata ez, hanem az Ur akarja úgy. Nem ő hiv téged, de ez az ég hívása, mely a magasból jön le tehozzád az evangélium híveinek vigaszára.

Nagybátyja és családja rábeszéléséhez még a ház számos barátjának kérése is csatlakozott, a kik mind titkos protestánsok voltak.

Végül is Károlynak meg kellett fogadnia, hogy az állást elfogja foglalni. Természetesen fentartotta az Adrienne és anyja beleegyezését.

Visszautazott hát Montpellierbe és tudatta a hírt menyasszonyával és a bárónéval.

Mindketten készséggel adták beleegyezésüket.

— Nem szabad ily alkalmat elszalasztania, hogy nagyobb hatáskörhöz jusson, — vélte a báróné.

(Folyt. köv.)

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Magyar kir. államvasutak üzletvezetőség Debreczen.

18646. sz.
II. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A nyiregyháza—csapi vonalunkon lévő Fényes-Litke állomás kibővítése céljából végrehajtandó al- és magasépitményi munkákra ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb **f. évi július hó 31-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogjuk figyelembe venni.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek, a részletes költségcsimítás és a szerződési tervezet a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafenntartási és építési osztályában, valamint Ungváron lévő osztálymérnökségünknel a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségcsimítás és az ajánlati szöveg díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el:

„Ajánlat Fényes-Litke állomás bővítési munkáira“.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 30-án délelőtti 11 óráig 1200, azaz Egezerkétszáz forint teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok számítandók a budapesti, — illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb utolsó napi árfolyammal, de soha névértéken felül.

A beérkező ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt az üzletvezetőség fenntartja magának a szabad döntési jogot. Debreczen, 1897. július hó 15.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.) 693—1—1

ELADÓ

Kétszáz azaz 200 darab
öt hónapos

baris malacz

Kiss Miklósnál, Ér-Adony,

Vasut-állomás: Ér-Mihályfalva.

692—1—1

**SANTAL
EGGER**

**hathatós szer
felülmulja a külföldi
gyártmányokat
új és idült bajoknál
1 üveg 1 frt 50 kr.**

653 0—10

I N J E C T I O

Hamamelis Virginica
Dr. Grobbe tanártól

a legbiztosabban gyógyító külszer új és idült folyásoknál férfiak és nőknek.
1 üveg 70 kr.

Kapható Debreczenben: Dr. Rotschnek (Arany egyszarvu), Örvényi Ottó (Angyal), Tóth Béla (Mégváltó), Mihalovits I. (Kigyó) urak gyógyszerárában.

2000 hordó eladó

a következő áron:

56 litertől	66 literig	2 frt — kr.	darabonként
67	80	2 " 30 "	
100	110	2 " 50 "	
145	160	3 " 40 "	
200	225	2 " 20 "	
250	350	2 " 10 "	

h. literenként, azaz 100 liter 2 frt 20, illetve 2 frt 10 kr.

Az árak a munkácsi állomáshoz szállítva, hitelesítve értendők. Ezenkívül alantírott jutányos áron szállítok szüreti alkalmakhoz tartozó edényeket, u. m. szőlős- és táposó kádakat, lihókat, puttonokat stb. Egyidejűleg van szerencsém a n. közönség becses figyelmét felhívni, miszerint mint tavaly és évekket ezeltől is, hibátlan jó anyagból készült munkákat szállítottam, úgy ezután is főtörekvésem az lesz, hogy a n. é. közönség teljes bizalmát kiérdemljem. Rendelésnél az összeg egynegyede küldendő. Becses megrendelésüket várva

maradtam tisztelettel
Sztraha Endre
bodnár mester Munkácson.

687—10—1

GUMMI- és HALHÓLYAG

valódi párizsi, tuczatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 frt; mindenhova a legnagyobb titoktartás mellett küld az 1881. óta fennálló világhírű cég:

Reif J. különlegességek üzlete Bécsben

I. Brandstätte 3.

652—26—6

Részletes árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.

Legújabb szabadalmazott találmány!

A czipőtalpak imprágnálva

VANDOL (talp-védőszer)

által, **vizmentes és háromszorta tartósabb** mint más. Minden évszakban védelem a nedves lábak ellen. A czipőtalpak **hajlékonyak** maradnak. Egy üveg ára 25 kr.

Császári és királyi szabadalmazott

Csizma-fénymáz és természetbőr crème-gyár

alapított 1832-ben.

Fernolendt István

Wien (Bécs), Schulerstrasse 21.

638—52—29

Csak a fenti bejegyzett védjeggyel valódi.

Raktár Debreczenben: **Félegyházi János** urnál.

mezőgazdasági
gépgyárakosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép készletek
2 1/2, egész 12 lóerőig, szalma-kazán-
tűzők, továbbá járgány-össze-
gepek, here-cseplők, tisztító-roszták, konyolyozók, kaszálo- és arató-
gépek, szénagyűjtők,

legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egye-
temes aczéltekék, két- és háromvasú-
den egy éb
gazdasági
gépek.

„COLUMBIA-DRILL“

„COLUMBIA-DRILL“

Részletes árjegyzék kintántra ingyen és bérmentve küldetnek.

**Képviseleti és bizományi raktár:
Bauer és Társa cégénél Debreczenben**
Nagy-Péterfia-utca 57. sz. alatt. 637—50—32

Kimondhatlan széppé

teszi a gyengéd, fehér és rózsás arozórt, ugyszintén az arozót a szeplő és bőrtisztatlanság ellen megóvjá, azért használjuk a

Bergmann-féle liliumtej-szappant

Bergmann és Tsától Drezda és Tetschen a/E.
(Védjegy Két bányász.)

Darabja 40 krajozár.

Kapható: **Dr. Rothschnek V.** gyógyszerárában és **Csanak József** fűszerüzletében.

MAYPOLE

SOAP fest minden színben és árnyalatban.

Legújabb találmány házi festésre!

Korszakalkotó találmány 5000% megakartással!

Ezen világbíró szappan **15 perc alatt** egy kevés forró vízzel ruhát, blouzt, gallért, selyemszövetet, bársonyt, satint, creton, batistot, gazét, inget, harisnyát, zsebkendőt, keztyűt, szalagot, csipkét, stb. bármilyen színre fest; minden ruhát ujja varázsol; a festés **szintartó, nem fakul, méregmentes, a szövetet romlontja. Egy drb. 40 kr. (fekete 50 kr.)** ez egy női bluzra elég. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

— Szabadalmazva az egész világon. —

The Maypole Company Limited, London.

Vezérképviselőség Osztrák Magyar Monarchia, Balkánállamok, Török- és Görögország részére:

Sonnenschein Lipót

Budapest, Arany János-utca 15. sz.

Kapható: 633-10-7

Debreczenben: **Benyáts Emil** czégnél.

Szomorú — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint **egészségünkre**. Ha ruháinkon a legparányibb szakadékot észleljük, sietünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknek az eset, számba se vesszük. Egy kis köhögés, főfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelműség**, mely később keservesen megboszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp úgy a kis bajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. **A legtöbb betegség kuforrása a gyomor rendetlen működése** a mit — idejekorán használva, Egger kellemes ízű **Soda-pasztillája** csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.) **A tüdő, torok és mellibajok** köhögéssel, rekedtséggel s elnyálkásodással kezdődnek. Egger kitűnő ízű **Mellpasztillája** megóv bennünket a bajtól teljes biztossággal (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) Minden gyógyszerárában kaphatók. Főraktár Nádorgyógy szertár.

(Dr. Leo Egger és Egger J.)

Budapest, Váci-körút 21. 653 0-10

Világszabadalom!

Meglepő találmány!

„ANTIKORIS“

önműködő poloskafogó.

Alkalmazva már az első éjjel nyugodtan alhatunk bármilyen poloskás lakásban. Lehetőtlenné teszi, hogy a poloska a fekvő helyekre jusson és biztos sikerrel tisztítja a lakást a poloskától.

Az „Antikoris“ **praktikus és sikeres volta hivatalosan el van ismervé.**

Egyetlen próba meggyőz mindenkit ezen készület **csalhatatlan hatásáról és nélkülözhetlenségéről.**

Csak egyszer szerzendő be, ugyszólván örökös. 663-10-2

Ára a 4 darabból álló készületnek használati utasítással együtt **1 frt 40 kr.**

Központi főraktár: **Budapest, VI., Teréz-körút 38. szám.**

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.

Vidéki viszontelárusítók **fix vásárlás mellett kerestetnek.**

KWIZDA FERENCZ JÁNOS**Kwizda restitutió fluidja**

es. kir. szab. lómosó-víz.

Egy palack ára **1 frt 40 kr.**

Kwizda

Korneuburgi

állat táp-pora

állatgyógyászati diatetikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára egy katulya ára 70 kr., fél katulya ára 35 kr.

Kwizda patakenőves repedező és törékeny patak megóvására 1 doboz (400 gr.) 1 frt 25 kr.

Kwizda pataregasztója mesterseges pataköröm 1 rud 80 kr.

Kwizda-féle nyereg-szappan 1 doboz 1 frt.

KWIZDA**szabadalm. csülökvédő kötői gummiból.**

A szab. csülökvédők szürke, fekete, barna és fehér színben 4 nagyságban készülnek és pedig jobb és bal lábak számára.

Védőkül a-tól b-ig mérvé alábbi méretekhez illik: 20-22 cm-re az 1. számú | 24-27 cm-re a 3. számú 22-24 " a 2. " | 27-30 " a 4. "

A szab. csülökvédők ára: szürke színben drbkint az 1. sz. 2 frt 50 kr., — a 2. sz. 2 frt 70 kr., — a 3. sz. 2 frt 90 kr., — a 4. sz. 3 frt 30 kr.

A fekete, barna és fehér csülökvédők ára minden nagyságnál 20 kerral magasabb mint a szürkéé.

Képes árlap a Kwizda-féle szab. gummi lólab védőeszközökről ingyen és bérmentve.

Naponkinti postai küldés a főraktárból:

a kerületi gyógyszerárából Korneuburgban.

Alapított 1853-ban.

646-52-25

Leonhardi-féle tenták.

Különlegesség: Egyedüli valódi

Anthracententa.

A legjobb mindennemű könyvek, okmányok és írományok részére.

Továbbá mindennemű író és másolótenták.

Szinestenták, autografiatenták, hektograph-tenták, folyékony-tus merneköz és iskolák részére tentapok és kivonatok, bélyegzőfesték, másolófesték, kézürlők, fehérneműgyártáshoz folyékony enyv és gummi valamint Syndelikon

Eau de Labarraque

(tentafoltok eltávolítására).

Peosétviaszok és ostyák.

Leonhardi Ágost

Bodenbach Elba mellett. 641-13-8

A legtöbb bel- és külföldi írószekereskedésben kaphatók.

Törvényileg védve.